

JANKOLSKÝ POHYBLIVÉ ČÁSTI

CZ LIDSKÁ PRÁCE JE, I NAVZDORY MECHANIZACI, KONSTANTOU PLYNULOSTI, ALE I TŘENÍ. VŠECH LOGISTICKÝCH POHYBŮ.

Pomalou se valící masa spotřebního zboží ukrytá uvnitř kartonových obalů působí na Kolského fotografiích jako řeka plná ledu. Kry pukají a kloužou po hladině, ale v krizových úsecích zúžení řeky nebo zákruty se ledové kostky začínají hromadit a zasekávat. Vrhí se jedna přes druhou, ucpávají tok vody a začínají se hrnout na břeh. Teprve oteplení rozpouští tuto chladnou zácpu a uvolňuje tok vody. V logistických halách nenastávají takové situace jen na jaře. Pohyb balíků musí být plynulý, neustále hýčkaný a opečováný lidskýma rukama. Je to právě lidská práce, která je i navzdory automatizaci a mechanizaci procesů, konstantou plynulosti, ale i tření, všech logistických pohybů.

Logistické haly, jako stěžejní a kritické uzly přepravní infrastruktury se v uplynulých letech staly centrem zájmu Jana Kolského. Vzhledem ke stálému dohledu, kterému jsou pracovníci a pracovnice v halách vystaveni, není jednoduché pořizovat přímo z provozů fotografie ani jiné dokumentární záznamy. Termofotografie jsou však v prostředí skladů běžně využívaným médiem pro včasné určení hrozících poruch mechanických částí jezdících pásů. Z pohledu systému je pořizování termografických záznamů známou a tedy i ne tak nebezpečnou variantou pohledu do vlastních útrob. Jan Kolský se ale místo na přehřáté technické součástky strojů dívá na teplo sálající zaměstnance. Jejich opakující se pohyby a úsilí vedoucí k tomu, aby se chladná masa různých těžkých krabic dala do pohybu správnými směry, zanechává na kartonu stopu. Fotografie a termofotografie, které Kolský v logistických halách pořídil, nesledují jen pohyby lidských těl v nehostinném prostředí, ale zaznamenávají i důkazy jejich minulé přítomnosti. Běžnému pohledu utajené otisky doteků jejich rukou ulpívají na chladných površích a dodávají odosobněnému a co možná nejvíce automatizovanému toku zboží od výrobce ke spotřebiteli homeopatickou dávku něhy.

Z velkého množství materiálů, které Kolský pořídil jak v překladních halách, tréninkových místnostech pro nováčky, tak na logistickém veletrhu, představuje výstava jen zlomek a záměrně téměř opomíjí exteriérové záběry. Masivní, bílé krabice vsazené do bývalých polí zcela utiší příběhy, které se odehrávají uvnitř. Allan Sekula, americký dokumentární fotograf a teoretik, který ve své dnes již ikonické práci Fish Story (1996) sledoval a dokumentoval pohyb nákladních kontejnerů, dopravu po moři a dopady logistického systému na jednotlivá místa spojená s přepravou zboží, položil důležité otázky a sice: "Jak vládá [...] přepravu náklad? Jak to dělá, aniž by o tom mluvili ti, kteří tuto práci vykonávají? Mohla by touha po plně automatizované přepravě zboží být také touhou po mlčení, po tyranii jednoho jediného příběhu?" (Allan Sekula, FISH STORY, s. 32, MACK Books, 2018.) Pohled na logistickou halu zvenčí nám přináší jeden jediný příběh: zboží a pracovní síla putující dovnitř a ven. Aby narušil tuto singularnost, nechává Kolský ve výstavě zazníť příběhy, založené na osobních rozhovorech se zaměstnankyněmi a zaměstnanci různých provozů, volně rozvinuté spisovatelkou a dramatičkou Klárou Vlasákovou. Slyšíme tak více hlas měkkých teplých částí jinak hranatého a chladného systému.

Ergonomizace prostorů určených pro pohyb balíků směřuje k unifikované bytosti adekvátních rozměrů. Ideálně plešaté, bez vnitřních tekutin, s velmi stabilním postojem, velkou silou v dlouhých pažích, jasným zvučným hlasem, rychle a bezpečně se pohybující mezi jednotlivými stanovišti. Současná pracovní síla je až příliš lidská, příliš různá. Ba co hůř vnáší do hladce se otáčejícího soukolí chaos v podobě bikolérských úprav pracovního a ochranného oblečení, občasná zakašlání a zakoktání ve chvílích voice pickingu, únavu, emoce a občasná zranění.

Sledované vztahy v rámci prostoru překladních hal, následně tlumočené do prostředí galerie nás vedli k oslovení berlínského kolektivu Space for Relational Research. Barbara Herschel, Kaspar Jamme, Felix Künkel a Justus Schweer využívají ve své práci architekturu k estetizaci, politizaci a transformaci prostorových vztahů a způsobů uspořádání. Finální prostorové řešení výstavy se vztahuje k logistickým halám, ale i k vztahům, které se rozehrávají uvnitř. Je restriktivní a návodné, snaží se modelovat pohyb diváka a zvýraznit klíčové momenty práce Jana Kolského.

BIO JAN KOLSKÝ

Jan Kolský je český fotograf zaměřující se na dokumentaci architektury a uměleckých projektů. Vedle své profesionální praxe se okrajově věnuje také uměleckým projektům, které zkoumají průniky mezi uměle vytvořených prostředím, prací a technologiemi. Kolský zakončil své studium na pražské UMPRUM projektem Here There Be Workers (2019), následně vystaveným v galerii Fotograf, v němž problematizoval organizované zaměstnávání lidí v šedé zóně infrastruktur globálních digitálních sítí a téma lidské práce v automatizovaných systémech. Kolský byl dlouhodobým členem kolektivního výzkumného projektu zaměřeného na Ester Krumbachovou, jehož vrcholem byla výstava Sněžný muž – Nosit amulet – Zamotávat archiv (Tranzitdisplay, Praha, 2017), a publikace autorské knihy Za Zelenou liškou. Byl také členem Pracovní skupiny pro výzkum mimosmyslové estetiky, zaměřené na historii a praxi psychotroniky v 70. a 80. letech, jež byla v roce 2020 součástí ceny Jindřicha Chalupeckého.

BIO POHYBLIVÉ ČÁSTI

Projekt Pohyblivé části je Janem Kolským realizován od roku 2019, kdy byl iniciován jako součást knihy Ocelová města: Architektura logistiky ve střední a východní Evropě (ed. Kateřina Frejlichová, Miroslav Pazdera, Tadeáš Říha, Martin Špičák, VIPER, Park Books, 2020) a dílčí výstupy byly publikovány i v rámci knihy Retail Apocalypse (F. Fischli; N. Olsen; A. Jasper Eds, Gta Verlag Zurich, 2021) a časopisu ERA21 (#01/2020 Krajiny logistiky). Veškeré záznamy byly pořizeny v několika logistických centrech v západních a středních Čechách a logistickém veletrhu LogiMat ve Stuttgartu v období od roku 2019 do roku 2024.

BIO SPACE FOR RELATIONAL RESEARCH

Space for Relational Research je projekt působící v Berlíně zabývající se estetizací, politizací a transformací prostorových vztahů. Barbara Herschel, Kaspar Jamme, Felix Künkel a Justus Schweer studovali architekturu na Bauhaus University ve Výmaru a na Univerzitě umění v Berlíně. Výzkum vztahů se u nich zakládá na chápání prostoru jako sítě souvislostí mezi různými aktéry, materiály a procesy, které skrze vzájemnou provazanost vytváří místa. Jejich práce spočívá v kritickém zkoumání samotných podmínek utváření prostoru, ruší rozdělení architektury na jednotlivé podobory a vytváří nové formy spolupráce a transformace. Zásadní aspekt jejich tvorby spočívá v utváření mezioborových pracovních přístupů, které dovedou propojovat perspektivy architektury, urbanismu, ekologie, občanské společnosti a veřejné administrace. Projekt Space for Relational Research vydal ve spolupráci s nakladatelstvím adocs knihu Troubled! Architecture of Ruinous Landscapes. Společně s Atelier Le Balto a Miroslavem Pazderou získali třetí místo v soutěži na ekologickou obnovu Chotkových sadů. V uplynulých letech uspořádali několik výstav věnovaných ruinním krajinám, mimo jiné výstavu Troubled! v Adlerhalle a na UdK v Berlíně. Publikovali řadu článků: A Greenhouse for Berlin v časopise Art of the Working Class (o péči o Tempelhofer Feld), Auf dem Glatteis – zur Krisenhaftigkeit des Raumes v časopise protokol a Architektur ruinöser Landschaften ve Forum Stadt. Přispěli k festivalu Fluid Interdisciplinarity na HU Berlin a k Swamposium na Floating University, působili jako hostující kritici na TU Berlin a vyučovali na Berlin International University a Hochschule München. Jejich práce byla oceněna cenou Otto-Borst-Prize a Max Taut Prize.

JAN KOLSKÝ POHYBLIVÉ ČÁSTI

Kurátorka • Tereza Rudolf
Architektura & hosté • Space For Relational Research
Textový podklad monologů • Klára Vlasáková
Zvuk • Jonáš Richter
Grafika • Pavla Nečásková
Překlad • Vít Bohal
Poděkování • Monika Krobová, Miroslav Pazdera, Jiří Krob

Výstava • 27. 3.–25. 4. 2026
Otevřeno • st-so 13-19 h
Galerie AMU

Malostranské náměstí 12, Praha 1
Výstava vznikla za finanční podpory stipendijního programu Ministerstva kultury ČR, Státního fondu kultury ČR a Česko-německého fondu budoucnosti.

Celoroční výstavní program GAMU je realizován za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Magistrátu Hlavního města Prahy. Mediálními partnery jsou Artalk, Artmap a jlbjt.

ENG DESPITE MECHANIZATION, HUMAN WORK REMAINS AN INTEGRAL FACTOR IN THE SMOOTHNESS AND FRICTION OF ALL LOGISTICAL MOVEMENT.

In Kolský's photographs, the slowly rolling mass of consumer goods hidden inside cardboard boxes seems like a river full of ice floes. The ice breaks and glides on the surface, but in the critical places – bottlenecks and turns – the floes start bunching and jamming. One slides on top of the others, barring the flow and spilling onto the banks. Only warm weather dissolves this cold jam and releases the water's current once more. But in logistic halls, such situations cannot wait for spring to come. The movement of packages must be smooth, constantly maintained and cared for by human hands. Despite mechanization, human work remains an integral factor in the smoothness and friction of all logistical movement.

Logistic halls comprise critical nodes in logistics infrastructure, and they have become the focus of Jan Kolský's work of the past years. Due to the constant surveillance to which the workers in the halls are subjected, it is not easy to take photographs or make any other documentary records within the operational spaces. But thermal imaging is standardly used in the halls as a means for the timely identification of potential malfunctions of the mechanical parts and conveyor belts. From the system's perspective, the recording of thermographic records is an often used and less dangerous method for observing its own bowels. But instead of the overheating technical parts of the machine, Jan Kolský rather focuses on the heat emanating from human employees. Their repetitive gestures and attempts at guiding the cold mass of variously laden boxes in the right direction leave imprints on the cardboard. Photographs and thermographic images taken by Kolský in the shipment halls do not follow the movement of human bodies in a hostile environment but rather aim to record the proof their past presence. The touch of their hand, usually hidden from view, in fact remains on the cold surfaces and provides a homeopathic dose of tenderness in the otherwise maximally automated flow of goods being shipped from producer to consumer.

The exhibition presents only a fragment of Kolský's overall oeuvre and focuses on documenting logistics halls, training rooms for new employees as well as a logistics trade fair. It does not include any views of the exterior. The massive blue boxes embedded into former fields completely silence the stories taking place within them. Allan Sekula, the American documentary photographer and theorist whose iconic work Fish Story (1996) followed the movement of transport containers, their shipments across the seas and the impacts of logistics chains on diverse places, has framed particularly important questions: "How do governments – and the actors who speak for governments – move cargo? How do they do it without stories being told by those who do the work? Could the desire for the fully automated movement of goods also be a desire for silence, for the tyranny of a single anecdote?" (Allan Sekula, Fish Story, p. 32, Richter Verlag, 2002). The view of the logistics hall from the outside provides us with just a single story: goods and the work force move in and out. In order to disrupt this singularity, Kolský uses the exhibition to platform narratives based on personal interviews with the employees of various operations, here loosely developed by writer and dramatist Klára Vlasáková. We hear the amplified voice of the soft and warm parts of an otherwise angular and cold system.

The ergonomization of spaces intended for the movement of packages thus converges towards the formulation of a singular being possessing all adequate characteristics and dimensions: an ideal being that is bald, without internal fluids, has a very stable posture, great strength in its strong arms and a clear, audible voice, one able to move quickly and safely between individual stations. The current work force is too human, too diverse. What is worse, it injects chaos into the smoothly revolving gears through variously bricolaging its work uniforms and protection gear, through its coughing or stuttering during the voice picking process, fatigue, emotions and occasional injuries.

The relationships that are followed in the space of the logistics halls and subsequently translated into the spaces of the gallery led Kolský to approach the Berlin-based collective Space for Relational Research. Barbara Herschel, Kaspar Jamme, Felix Künkel and Justus Schweer use architecture in their work to aestheticize, politicize and transform spatial relations and established orders. The exhibition's spatial solution relates to logistical halls as well as to relationships that take place within them. It is restrictive and instructive, tries to model the visitors' movement and emphasize certain key moments of Jan Kolský's work.

BIO JAN KOLSKÝ

Jan Kolský is a Czech photographer focusing on the documentation of artistic projects and architecture. Apart from his professional practice, he also works on artistic projects exploring the overlaps between artificially created environments, work and technologies. Kolský graduated from the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague with a project titled Here There Be Workers (2019) that was subsequently exhibited in the Fotograf gallery. The project focused on the organized employment of people within the grey zones of global digital network infrastructures as well as the topic of human work in automated systems. Kolský has been a long-term member of a collective research project focusing on the life and work of Ester Krumbachová that culminated in the exhibition Ester Krumbachová: Yeti - Wear the Amulet - Tangle Up the Archive (Tranzitdisplay, Prague, 2017) and the publication of an original book titled Green Fox Street. He was also member of the Extrasensory-Aesthetics Research Working Group that focused on the history and practice of Czech psychotronics in the 1970s and 1980s and was featured in 2020 as part of the Jindřich Chalupecký Award.

BIO MOVING PARTS

The project Moving Parts was realized by Jan Kolský in 2019 when it was initiated as part of the book Steel Cities: The Architecture of Logistics in Central and Eastern Europe (ed. Kateřina Frejlichová, Miroslav Pazdera, Tadeáš Říha, Martin Špičák, VIPER, Park Books, 2020) and the partial outcomes were published as part of the book Retail Apocalypse (F. Fischli; N. Olsen; A. Jasper eds., gta Verlag Zurich, 2021) and the ERA21 magazine (#01/2020 Krajiny logistiky). All documentary materials were made between 2019 and 2024 in the logistical centers in western and central Bohemia and the LogiMat logistical trade fair in Stuttgart.

BIO SPACE FOR RELATIONAL RESEARCH

Space for Relational Research is a Berlin based spatial practice interested in aestheticising, politicising and transforming spatial relations. Barbara Herschel, Kaspar Jamme, Felix Künkel, and Justus Schweer studied architecture at the Bauhaus University in Weimar and the University of the Arts Berlin. For them, relational research is based on an understanding of space as a network of relationships between different actors, materials, and processes, which produce space in interaction with one another. Creating space for relational research means critically examining the conditions of spatial production, blurring the disciplinary boundaries of architecture, and establishing new forms of cooperation and transformation. A central aspect of this work involves developing transdisciplinary working methods that mediate between perspectives from architecture, urban planning, ecology, civil society, and public administration. Space for Relational Research recently published the book Troubled! Architecture of Ruinous Landscapes with adocs publishing. Together with Atelier Le Balto and Miroslav Pazdera, they received 3rd prize for their competition proposal on the re-ecologisation of Chotkovy sady. Over the past years, they have organised several exhibitions on ruinous landscapes, among them Troubled! at Adlerhalle and at UdK in Berlin. They have published numerous articles including A Greenhouse for Berlin in Art of the Working Class, reflecting on acts of upkeep and care at Tempelhofer Feld; Auf dem Glatteis – zur Krisenhaftigkeit des Raumes in protocol magazine; and Architektur ruinöser Landschaften in Forum Stadt. They have contributed to the Fluid Interdisciplinarity Festival at HU Berlin and the Swamposium at Floating University, were guest critics at TU Berlin, and taught at Berlin International University and Hochschule München. Their work has been recognised with the Otto-Borst-Prize and the Max Taut Prize.

JAN KOLSKÝ MOVING PARTS

Curator • Tereza Rudolf
Architecture & guests • Space For Relational Research
Monologue texts • Klára Vlasáková
Sound • Jonáš Richter
Graphics • Pavla Nečásková
Translation • Vít Bohal
Acknowledgment • Monika Krobová, Miroslav Pazdera, Jiří Krob

Exhibition • 27. 3.–25. 4. 2026
Opening hours • Wed–Sat 1-7 PM
AMU Gallery
Malostranské náměstí 12, Praha 1

The exhibition has been supported by the grant program of the Ministry of Culture of the Czech Republic, the State Cultural Fund of the Czech Republic and by the Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds.

The annual exhibition program of GAMU is made possible with the financial support of the Ministry of Culture of the Czech Republic and Prague City Hall. Media partners: Artalk, Artmap and jlbjt.

